

ÖPPNA STUDIETRÄFFAR MED VIRVELVINDEN PÅ INDIA DÄCK

23/12

Alla träffar är fristående och öppna för alla intresserade av en revolutionär praktik. Häften finns gratis att hämta en vecka före på India Däck.

Vi ses kl 18.00 onsdagar på India

2009

Intresserad av Virvelvinden? vvv@virvelvinden.net

”Guerillakrigets grundläggande principer” ur *Gerillakrig* av Ernesto Che Guevara

1. GUERILLAKRIGETS INNEBÖRD

...Vårt syfte är tillsvidare att söka fastställa varpå vårt speciella slags krigföring grundar sig, vilka regler som gäller för folkens frihetskamp, hur våra praktiska erfarenheter skall kunna omsättas i en teori och hur denna erfarenhet skall struktureras och generaliseras till andras gagn.

Till att börja med måste vi fastställa vilka motspelarna är. Å ena sidan den lilla kärnan av förtryckare, vars verktyg består av den reguljära armén, väl utrustad och disciplinerad; i många fall kan denna kärna räkna på stöd utifrån, och har vidare till sitt förfogande små tjänstemannakadrer. Å den andra sidan folket i landet eller trakten ifråga. Det är viktigt att slå fast att guerillakriget är massans krig, ett folkets krig: guerillan, den lilla beväpnade gruppen, är bara dess kämpande förtrupp. Man får inte betrakta guerillan som till antalet underlägsen den armé man slåss emot, även om dess eldkraft är mindre. Guerillakriget är därför en kampform som tillgrips då man har stöd av folkets flertal men är helt underlägsen vad vapenmakt beträffar.

Guerillan räknar alltså med Ortsbefolkningens fullständiga stöd: detta är ett villkor sine qua non. Helt uppenbart blir detta om vi som jämförande exempel tar de rövarband som opererar här eller där. Dessa

band har guerillaarméns alla yttre karakteristika: sammanhållning, respekt för befälet, mod, kännedom om den terräng man rör sig i, ofta nog också en djärv taktik. Det enda de saknar är folkets stöd. De utplånas också restlöst av folkets krafter.

Sedan vi analyserat guerillakrigets taktik, dess kampform, sedan vi kommit till insikt om att dess bas utgörs av själva folket, återstår frågan: varför slåss guerillasoldaten? Vi kommer då till den ofrånkomliga slutsatsen att guerillan är en socialreformator som griper till vapen för att ge eko åt folkets ständiga protest mot sina förtryckare och som kämpar för att störta den regim som håller hans likar nere i en nesans och misärens vanmakt. Han går till attack mot institutionerna i en given epok, för att med all den kraft som omständigheterna låter honom förfoga över krossa strukturen hos dessa institutioner.

En fördjupad analys av guerillakrigets taktik visar oss att guerillan måste besitta fullständig insikt om terrängen, om angrepps- och reträttvägar, om möjligheterna att manövrera blixtsnabbt, om gömställen - och naturligtvis om vilket stöd man får från befolkningen. Allt detta ger vid handen att guerillan måste operera på en glesbefolkad landsbygd som erbjuder de bästa villkoren åt folkets kamp för att hävda sina krav: framförallt då det gäller att förvandla de

sociala strukturerna och äganderättsförhållandena till jorden. Med andra ord, guerillasoldaten är framförallt en landsbygdsrevolutionär. Han tolkar bonde-massornas önskemål: att bli ägare till jorden, att äga de egna produktionsmedlen, äga djuren; allt detta som de längtat efter i åratal, detta som skapar deras liv - och som också skapar kampen för den jord där de skall dö.

Vi måste göra klart att det existerat två skilda sorters guerillakrig. Det ena utgör ett komplement till de reguljära arméernas operationer - som exempelvis partisanerna i Ukraina under världskriget - och berörs inte av denna framställning. Det är bara den andra sorten som intresserar oss här. I det fallet rör det sig om en väpnad grupp som växer i kampen mot den etablerade regimen - kolonial eller inte - som utgör dess enda bas och som vinner spridning på landsbygden. Och vilken ideologi som än besjalar dess kamp är det kravet på äganderätten till jorden som utgör dess ekonomiska bas.

Maos Kina uppenbarade sig i söder till att börja med i gestalt av kämpande arbetargrupper som besegrades och praktiskt taget tillintetgjordes. Detta Kina vann inte fotfäste och fortlöpande framgång förrän efter den långa marschen till Yunnan, då man alltså övergått till en existens på fältfot och för fram jordreformen som ett grundläggande socialt krav. Ho Chi Minhs kamp i Vietnam stöder sig på de risodlande bönderna, fastspända under det franska kolonialoket; och det är med detta stöd som hans kamp tillväxer i omfång tills den slutligen leder till kolonialisternas nederlag. Trots den parentes som det fosterländska kriget mot den japanske angriparen utgör i båda dessa fall försvinner kampens ekonomiska bas aldrig ur sikte: det gäller jorden. Vad beträffar Algeriet har arabnationalismen där sin ekonomiska grund i det faktum att en miljon franska colons besatt nyttjanderätten till praktiskt taget all odlingsbar jord. I andra länder som exempelvis Porto Rico - vars egenskap av ö inte tillät guerillakrig - stöder sig de nationella aspirationerna - som dagligen får nya djupa sår av den diskrimination de är utsatta för - på de ofta proletariserade böndernas krav på den jord som yankeeinkräkterna lagt sig till med. Det är samma grundläggande idé som (även om förhållandena i övrigt var olika) besjälade de plantageägare, småbönder och innehavare av slavarrenden på östra Kuba som under 30-talets frihetskrig slöt sig samman för att försvara besittningsrätten till sin jord.

Men sina speciella karakteristika till trots upphör inte guerillan att räkna med möjligheten att utvecklas och förvandlas till en annan sorts krig, på så sätt att den ursprungliga guerillakärnan växer - och alltså

visar sig vara ett embryo till ett krig i större omfattning. Möjligheten att bredda guerillakriget, förvandla det till ett reguljärt krig av mer traditionellt slag, sammanhänger uppenbarligen med möjligheterna att besegra fienden i varje slag, varje sammandrabbning, varje skärmytsling. Även här gäller den grundläggande principen att aldrig inlåta sig i strid utom när utgången är given. En maliciös definition säger att "guerillasoldaten är krigets jesuit". Det betyder att han väsentligen begagnar den överraskande attacken, försätet, nattkrigföringen. Det är alltså fråga om en alldeles särskild sorts jesuitism, av omständigheterna alltemellanåt tvingad att tillgripa metoder fjärran från de romantiska och sportsliga tillvägagångssätt som man vill få oss att tro är utmärkande för kriget.

Kriget är alltid en kamp där den ena sidan försöker förintä den andra. För att förverkliga detta använder man efter bästa förmåga de tillvägagångssätt och knep som står till buds. Och strategin och tekniken avslöjar vartåt respektive sida strävar och de medel den använder för att uppnå sina syften. Till dessa hör att man utnyttjat alla motståndarens svaga punkter. Om man analyserar ett ställningskrig, visar det sig att varje enskild plutons insats uppvisar samma karakteristika som guerillan: man använder överraskningsmomentet, bakhållet, kriget i skydd av mörker; och om denna taktik inte kommit till användning är det därför att den inte kunnat användas, därför att fienden inte låtit sig överraskas. Men eftersom guerillan opererar över stora områden som fienden inte kan övervaka, kan den alltid använda sig av överraskningsmomentet - och det är dess plikt att så göra.

"Slå till och försvinna" - så sammanfattar man med ett ogillande uttryck guerillans verksamhet, alldeles korrekt. Slå till och försvinna, avvakta, spana, dyka upp på nytt för att åter slå till och försvinna, om och om igen, utan att ge motståndaren något andrum. Det finns uppenbarligen ett negativt inslag i detta: alltså reträtterna, vägran att låta sig dras in i reguljära drabbningar; men detta är bara konsekvenser av guerillakrigets grundläggande princip - och det slutliga målet för detta krig är detsamma som för alla andra: att segra, att förintä fienden.

Det står alltså klart att guerillakrigföring utgör en fas av kriget som sådant, och denna fas kan inte i och för sig leda till segern. Det är en av krigets inledande faser, och den utvecklas till dess att rebellarmén, stadd i oavbruten tillväxt, slutligen antar uppsynen av reguljär armé. Då är också tiden inne för att tilldela fienden avgörande slag och säkerställa segern. Den kamp som guerillan inledde kommer alltid att sluta med seger för en reguljär armé.

I ett modernt krig stupar inte generalen i spetsen för sin division. På samma sätt måste guerillakrigaren - som är sin egen general - vara aktsam om sitt liv. Han är redo att offra det, men guerillakrigets positiva aspekt innebär att guerrilleron är beredd att dö - inte för ett ideal, utan för att förverkliga detta ideal. Detta är grunden för guerillakrigföringen, själva dess väsen: detta mirakel att en liten grupp människor, avantgardet i spetsen för de massor som utgör dess stöd, och med förmågan att se längre än till målet för ögonblickets taktiska strävanden, med fast beslutsamhet söker förverkliga ett ideal, förstöra gamla strukturer, skapa ett nytt samhälle och äntligen skapa social rättvisa.

Ur denna synvinkel framträder allt som nyss tycktes förtjäna ett nedsättande omdöme i ny dager, befinner rättfärdigat genom storheten i det mål för vilket guerillans soldater kämpar; och det målet uppnås inte med låga medel. Detta sätt att bete sig i en kamp som aldrig får avta i intensitet, denna blick som orubbligt förblir fästad på det slutliga målet - det är guerrilleronens storhet.

2. GUERILLAKRIGETS STRATEGI

I militärt avseende menar man med strategi analysen av de mål som skall uppnås inom ramen för en allmän militär situation, och de medel som kommer till användning för att uppnå dessa mål.

För att komma till en korrekt uppfattning av guerillakrigets strategi är det nödvändigt att underkasta fiendens uppträdande en grundlig analys. Slutmålet för varje reguljär armés krigföring är att fullständigt förrinta motståndarstyrkorna, och detta speciella sorts inbördeskrig utgör ett klassiskt exempel härpå - fienden bör eftersträva att utrota varenda guerillasoldat. Och dessa måste å sin sida analysera de medel med vilka fienden avser att förverkliga sitt syfte, de tillgångar han kan räkna med: manskaper, rörlighet, stöd av civilbefolkningen, vapen- och befälskvalitet. Vår strategi måste anpassas till resultatet av denna analys - utan att någonsin förlora ur sikte att slutmålet är att försätta fiendearmén ur stridbart skick.

Det gäller att studera avgörande aspekter som just beväpningen och sättet att använda vapnen. Att exakt fastställa hur effektiv en stridsvagn eller en flygmaskin är i en kamp som denna. Att skaffa sig kunskap om vilka vapen och vilka förråd fienden förfogar över, och om hans vanor. Ty guerillans förråd utgörs av fiendens arsenal. Har man möjlighet att välja bör man välja just de vapen som den reguljära armén använder - ty guerillans största fiende är bristen på ammunition, någonting som man bör överlåta åt fienden att skaffa fram.

Sedan man en gång analyserat och graderat de mål man vill uppnå, gäller det att fastställa i vilka etapper detta skall äga rum - etapper som kan beräknas på förhand, men som också måste modifieras under kampens gång och anpassas till de oförutsedda omständigheter som kan dyka upp.

Under det inledande skedet är det väsentliga för guerrilleron. att inte låta sig utplånas. Undan för undan kommer det att bli lättare för guerillasoldaterna, och för hela guerillastyrkor, att anpassa sig till detta slags liv, vänja sig vid att snabbt dra sig undan och tvinga fienden att sprida sina förföljarstyrkor. Sedan detta mål uppnåtts - och då man kan falla tillbaka på ointagliga ställningar (eller då man samlat tillräckligt stora styrkor för att fienden skall mista lusten att gå till direkt attack) - övergår man till att gradvis försvaga hans motståndskraft. Till att börja med i närheten av de punkter där guerillan vanligen angrips; därefter på motståndarsidans eget territorium, där man angriper kommunikationsleder, operationsbaser och militära hjärtpunkter - kort sagt, ställer till så mycket skada som ens resurser tillåter.

Det gäller att slå till oavbrutet. De fiendesoldater som befinner sig i operationszonen får aldrig tillåta sig en minuts sömn. Fiendens posterings måste systematiskt attackeras och likvideras. Man måste varje ögonblick ge motståndaren intryck av att vara omringad; på dagarna i skogbeväxt och kuperad terräng, om natten på slättlandet där guerillapatruller lätt kan operera. Allt detta förutsätter lokalbefolkningens fulla stöd, liksom fullkomlig kunskap om terrängen. Dessa två villkor dyker ständigt upp på nytt i guerrilleronens liv. Det är därför som man inte bara måste skapa studiecentra i de zoner där operationer pågår utan också samtidigt bedriva ett intensivt arbete bland massorna: förklara revolutionens motiv och målsättningar, inpränta den ovederläggliga sanningen att folket aldrig kan besegras slutgiltigt. Den som inte inser denna absoluta sanning kan inte vara guerillasoldat.

Till att börja med måste detta arbete försiggå i det fördolda. Man bör begära av varje bonde, av varje individ i det samhälle där man opererar att han inte på något sätt kommenterar det han får se eller höra. Längre fram kan man söka stöd hos dem vilkas lojalitet mot revolutionen ställer de starkaste garantierna - alltså människor som kan användas i förbindelsetjänst, som kan transportera proviant och vapen och tjänstgöra som guider i områden de är förtrogna med. Sista steget är direkt aktion bland de redan organiserade massorna i industricentra, med generalstrejken som slutmål.

Strejken är en faktor av största vikt i inbördeskri-

get, men en rad villkor måste uppfyllas för att den skall kunna komma till stånd. Dessa villkor är inte alltid för handen och uppträder spontant bara vid sällsynta tillfällen. De måste framkallas, på så sätt att man förklarar revolutionens motiv och påvisar folkets verkliga styrka och de möjligheter den ger. Man kan också inrikta sig på avgränsade, utomordentligt homogena grupper - människor som efter att ha visat sig effektiva i mindre farliga sammanhang börjar bedriva sabotage. Detta är ett annat verksamt vapen i guerillans händer: det kan förlama hela arméer, bringa oreda i produktionsmaskineriet i ett helt område, beröva invånarna i en stad arbete, ljus, vatten och kommunikationer, och dessutom tvinga dem att hålla sig borta från gator under vissa timmar.

Lyckas man genomföra detta program sjunker fiendens moral alltmer, liksom moralen i hans stridande förband. Frukten mognar och är färdig att plockas då man så finner för gott.

Detta förutsätter att det territorium där guerillan opererar växer i omfattning; men det får aldrig bli för stort. Man måste ständigt ha en stark operationsbas i ryggen och kontinuerligt stärka den under hela kriget. Befolkningen måste indoktrineras, man måste skydda sig mot revolutionens oförsonliga fiender, och i det inre av territoriet ständigt förbättra försvarsanordningar som skyttegravar, mineringar och kommunikationsleder.

När guerillan uppnått en betydande slagkraft numerärt och vapenmässigt bildar man nya förband. Det är som i binas liv: medan en ny drottning i ett visst ögonblick lämnar kupan åtföljd av en del av bisvärmen stannar drottningmodern kvar. Guerillans högste chef förblir i det minst utsatta området, medan de nya förbanden infiltrerar andra av fienden behärskade områden, så som vi redan beskrivit.

Det ögonblick kommer då det territorium där de skilda förbanden opererar blir alltför litet för att innesluta dem alla och då en framryckning mot fiendens kärnområden måste ske via sammandrabbningar med starka fiendestyrkor. Nu förenas alla förbanden till ett enda, bildar en sammanhängande front; kriget blir ett positionskrig, en uppgörelse mellan reguljära arméer. Samtidigt får den gamla guerillastyrkan inte avlägsna sig från sitt basområde. Man måste alltså bilda nya guerillaförband bakom fiendens linjer, grupper som undan för undan penetrerar denna nya operationszon till dess de slutligen behärskar den helt.

Slutoffensiven förestår: man belägrar, river upp undsättningsstyrkor. Kriget får en alltmer utpräglad masskaraktär över hela landet för var dag som går. Dess slutmål är nära: segern.

3. GUERILLAKRIGETS TAKTIK

Taktiken är det praktiska medlet för att uppnå de stora strategiska målen. Den är strategins komplement och, på ett sätt, dess praktiska tillämpning. Taktikens medel och metoder är smidigare och mer varierande än de slutmål man strävar efter att uppnå, och bör rätta sig efter omständigheterna. Varje krig har vissa oföränderliga taktiska mål, medan andra kan skifta. Först och främst måste man ha i minnet att guerillans verksamhet rättar sig efter fiendens.

Guerillans grundläggande kännetecken är den snabbhet som tillåter den att efter bara några minuter befinna sig långt från den punkt där man nyss slogs, och, om så är nödvändigt, långt utanför själva operationszonen inom några timmar. Denna rörlighet medger också att frontsträckningen ständigt ändras, så att man klarar sig från varje försök till omringning. Under krigets skiftande faser kan guerillan exempelvis befinna sig på ständig reträtt för att undgå kringgränning (vilket är enda sättet att tvinga den att inlåta sig på en avgörande sammandrabbning under särdeles ogynnsamma omständigheter).

Men guerillan kan också gå till motangrepp mot omringande styrkor: en liten grupp låter sig alltså omringas av fienden, som plötsligt finner sig själv kringränd av en talrikare motståndare; denna lilla guerillagrupp som förskansat sig i en svåråtkomlig ställning tjänar alltså som lockbete och allt manskap och materiel som kommer till den reguljära arméns hjälp kringränns och förintas.

Denna sorts krig kallar man med en liknelse från danskonsten för "menuett". Guerillan omringar exempelvis ett fiendeförband under framryckning, och fem eller sex guerillasoldater utposterar i varje väderstreck, på tillräckligt stort inbördes avstånd för att inte själva löpa risk att omringas. En av dessa grupper öppnar eld, och fienden koncentrerar sig omedelbart just på den. Då drar man sig tillbaka, men har hela tiden kontakt med fienden, och eldgivningen övertas av någon av de andra grupperna. Fiendekolonnen betar sig nu på samma sätt som förut, och guerillagrupp nr två drar sig tillbaka. På så sätt kan man, utan att riskera alltför mycket, tvinga ett helt fiendeförband till orörlighet, samtidigt som det gör av med en mängd ammunition och demoraliseras.

Nattetid gör man bruk av samma teknik, men rycker fienden närmare in på livet, uppträder aggressivare, eftersom omringning då är ett svårare företag. Verksamhet om natten är ett viktigt kännetecken för guerillakrig. Man kan då komma alldeles in på de ställningar som skall angripas och röra sig i områden där man inte är hemma eller där man löper risk att förrådas. Men tanke på den egna numerära under-

lägsenheten är det nödvändigt att alltid ta fienden med överraskning, en taktik som ju innebär ett utomordentligt övertag: den tillåter att man tillfogar fienden förluster utan att själv lida några. Men i en strid där hundra man på ena sidan slåss mot tio på den andra kan förlusterna inte jämföras. Fiendens förluster kan ersättas när som helst, och varje fallen soldat representerar, för att fortsätta vårt exempel, 1 procent av den effektiva styrkan. Guerillan behöver längre tid på sig för att reparera sina förluster, eftersom guerrilleron är en högst specialiserad soldat; för varje guerillasoldat som faller har guerillans styrka minskat med tio procent.

En stupad guerillasoldat får aldrig lämnas kvar på slagfältet med det vapen och den ammunition han har - de är alltför betydelsefulla för kampen. Det är varje guerillasoldats plikt att, så fort en kamrat faller, ta hand om hans militära kvarlåtenskap. Ett annat utmärkande drag för guerillakriget är just den betydelse som ammunitionen har och den sparsamhet med vilken det här hushållas. I en strid mellan ett guerillaförband och en arméstyrka kan respektive sida identifieras med ledning av skottlossningen: massiv eldgivning från armésidan, spridda men målinriktade skott från guerrillans.

Under kriget på Kuba hände det att en av våra hjältar, död numera, en gång gav eld med sin kul-spruta nästan fem minuter i sträck utan uppehåll för att hejda en fientlig framryckning; våra egna styrkor bedrogs av rytmen i denna eldgivning som fick oss att tro att denna nyckelposition fallit i fiendens händer. Men det var ett av de få tillfällen då vi inte sparade på krutet, beroende på vikten av den punkt som skulle försvaras.

Ett annat väsentligt karakteristikum för guerrilleron är hans förmåga att anpassa sig till alla omständigheter och utnyttja allt som händer till sin fördel. Öga mot öga med den klassiska krigföringens stelnade metoder improviserar guerrilleron vid varje tillfälle sin egen taktik och överraskar ständigt motståndaren.

Framförallt är hans positioner elastiska: det finns vissa punkter som fienden inte tillåts passera, och punkter för avledande angrepp. Ett vanligt fenomen är fiendens häpnad när det plötsligt blir tvärstopp efter en framryckning i jämn takt där alla hinder lätt passerats.

Då guerillan kunnat ingående bekanta sig med stridsterrängen blir dess ställningar ogenomträngliga. Föga betyder anfallarnas antal, det som betyder något är antalet försvarare: är det inte för litet kan man motstå en hel bataljon - och nästan alltid, för att inte säga alltid, med framgång. Befällets huvudsakliga

uppgift består då i att med omdöme avgöra var och när en viss ställning skall försvaras till slutet.

För guerillan är taktiken vid anfall likaså annorlunda: attacken sker överraskande, med skoningslös våldsamt, och ebbar plötsligt ut i absoluta intet. De överlevande fienderna tror nu att motståndaren försvunnit; de lugnar ner sig, vilar ut, återgår till ett normalt liv bakom kasernväggarna eller stadsmuren - tills en ny attack plötsligt äger rum någon annanstans, med samma karakteristika, medan guerillans huvudstyrka ligger i bakhåll för eventuella fientliga förstärkningar. Det utmärkande för attacken är överraskningsmomentet och snabbheten.

Sabotagehandlingar är av stor betydelse. Vi måste här göra klar boskillnad mellan sabotaget som högefektivt revolutionärt kampmedel, och terrorismen - en i allmänhet rätt ineffektiv metod, med konsekvenser som är omöjliga att förutse, men som ofta kräver offer bland oskyldiga och innebär förlusten av många liv som vore till nytta för revolutionen. Terror kan ändå betraktas som ett verksamt medel när den kommer till användning för att straffa någon av förtryckets förstarangsfigurer, någon som är känd för sin grymhet, och vars repressalieverksamhet är effektiv; alltså någon vars död skulle vara en landvinning. Men man skall aldrig likvidera individer utan större betydelse; det medför bara skoningslösa hämnaktioner.

Vi kommer nu till en omstridd punkt när det gäller att värdera terrorn som kampmedel. Somliga hävdar att metoder som medför skärpt förtryck försvårar alla mer eller mindre legala - eller till hälften underjordiska - kontakter med massorna, gör det omöjligt att organisera dem för aktioner som kan bli nödvändiga då tiden är mogen. Detta är i och för sig sant, men det förtryck som under ett inbördeskrig drabbar den ena eller andra befolkningsgruppen kan också redan vara så massivt att allt slags legal verksamhet är utesluten. En massaktion är då utesluten om den inte stöds av vapen. Man måste här lägga stor vikt vid valet av de metoder som man väljer att använda, och analysera de fördelaktiga följder som de kan ha för revolutionen. Sabotaget är på alla sätt ett effektivt vapen, brukat med omdöme. Man bör aldrig använda det för att ödelägga produktionsmedel, som är nödvändiga om inte livet skall paralyseras för en hel befolkningsgrupp, eller i vilket fall som helst orsaka arbetslöshet. Med andra ord: det är exempelvis löjligt att sabotagevägen förstöra en läskedrycksfabrik medan ett effektivt sabotage mot en elektrisk central måste rekommenderas.

I det första fallet ställer man några arbetare utan arbete, utan att för den skull rubba industrins jäm-

vikt. I det andra mister ett antal arbetare likaså jobbet, men detta rättfärdigas av att sabotaget lyckas lamslå livet i en hel landsända. Vi återkommer senare till sabotagetekniken.

Ett av den reguljära arméns favoritvapen är här flyget, men det har ingen roll att spela under guerillakrigets inledande fas när guerillasoldaterna ännu är föga talrika och utspridda i kuperad terräng. Det är ett effektivt vapen när det gäller att förstöra organiserade och väl synliga försvarsanordningar - något som saknas i vår typ av krig. Det är likaså effektivt mot trupp på marsch i plan eller oskyddad terräng, men det problemet kommer man tillrätta med om man förflyttar sig nattetid. Väg- och järnvägstransporter är en av fiendens svaga punkter. Det är i praktiken omöjligt att hålla ögonen på varenda meter lands- eller järnväg. Praktiskt taget var som helst kan man placera en sprängladdning - tillräckligt stark för att göra vägen obrukbar, och som exploderar i samma ögonblick ett fordon passerar. Utöver skadan på själva vägen tillfogas fienden en kännbar förlust i materiel och människoliv.

Sprängmedlen är av skiftande ursprung. Man kan importera dem utifrån, eller tillverka dem av fientliga granater som aldrig briserat, eller framställa dem i underjordiska laboratorier i det inre av guerillazonen. Sprängtekniken är likaså skiftande.

I våra laboratorier tillverkade vi ett krut som vi använde att spränga med, och vi uppfann också olika utlösningarordningar. Bästa resultatet uppnådde vi med de elektriska. Men den allra första mina som vi fick att brisera var en bomb som det fientliga flyget kastat ner och som vi fyllt med diverse explosiva varor. Den apterades sedan till ett gevär, vid vars avtryckare vi fäste ett snöre; när en fientlig pansarvagn passerade, drog vi i snöret och bomben sprang i luften.

Man kan förbättra dessa metoder i all oändlighet. I Algeriet, exempelvis, använde man i kampen mot den franska kolonialmakten en sorts fjärrkontrollerade minor som utlöses med hjälp av radiosignaler från avlägsna sändare.

Att minera en väg och efter explosionen meja ner de överlevande är ett mycket bra tillvägagångssätt om man är ute för att förse sig med ammunition och vapen. Man kan uppnå högst avsevärda resultat till ytterst ringa ammunitionskostnad.

Dessa ständiga stick får nu fienden att ändra taktik. Sålunda förflyttar han sig inte längre i enstaka lastbilar utan i motoriserade kolonner. Ändå kan man om man drar fördel av terrängen uppnå samma resultat, genom att skära av kolonnen och koncentrera sig på ett enstaka fordon. I detta fall får man

inte förlora ur sikte guerillakrigets taktiska elementa: perfekt kännedom om terrängen, uppsikt över alla reträtt- och sidovägar, helhjärtat stöd hos lokalbefolkningen så att sårade kamrater kan transporteras undan, och inkvarteras för kortare eller längre tid. Slutligen numerär överlägsenhet i ett avgörande ögonblick, stor rörlighet och reserver.

Om alla dessa villkor samtidigt är uppfyllda ger överraskande anfall mot fiendens kommunikationsleder avsevärd utdelning.

Ett väsentligt drag i guerillans taktik är den attityd man har mot andra människor. Sättet att behandla fienden på är i sig självt av betydelse; när man anfäller bör man göra det med skoningslös hårdhet, och på samma sätt bör man uppträda mot de föraktliga kräk som ägnat sig åt angiveri och mord. Men gentemot de fiendesoldater som slåss för att uppfylla sina militära förpliktelser (eller åtminstone vad de tror vara detta) bör man förfara med största möjliga mildhet. Inga fångar bör tas när basområdet inte är tillräckligt stort eller svårtillgängliga tillflyktsorter saknas: överlevande fiendesoldater bör försättas på fri fot och de sårade vårdas med all omsorg.

Visavi civilbefolkningen bör man vinnlägga sig om stor respekt inför alla lokala traditioner och vanor, så att man praktiskt demonstrerar guerillasoldatens moraliska överlägsenhet över förtryckarnas knektar. Utom i speciella fall bör man aldrig skipa rättvisa utan att den skyldige först fått tillfälle att försvara sig.